

BENEDIKT XVI.

Preobražavajuća snaga vjere

*Papina kateheza na općoj audijenciji
u srijedu 17. listopada 2012.*

Draga braćo i sestre, danas započinjem s novim ciklusom kateheza, koji će se proteknuti kroz čitavu upravo započetu Godinu vjere i kojim se prekida – tijekom tog razdoblja – ciklus posvećen školi molitve. Apostolskim pismom Porta fidei (Vrata vjere) proglasio sam ovu posebnu Godinu, upravo zato da Crkva obnovi zanos vjere u Isusa Krista, jedinog spasitelja svijeta, da ponovno u njoj oživi radost što kroči putom koji joj je pokazao i svjedoči na konkretan način preobražavajuću snagu vjere.

Pedeseta obljetnica otvorenja Drugog vatikanskog koncila je važna prigoda za povratak Bogu, za produblјivanje i življenje s većom hrabrošću vlastite vjere, za osnaživanje pripadnosti Crkvi, "učiteljici ljudskog roda", koja nas, naviještanjem Božje riječi, slavljenjem sakramenata i djelima ljubavi, vodi ususret i spoznanju Krista, pravog Boga i pravog čovjeka. Nije riječ o susretu s nekom idejom ili s nekim projektom života, već sa živom Osobom koja duboko preobražava sve nas, otkrivajući nam naš pravi identitet djece Božje. Susret s Kristom obnavlja naše ljudske odnose, usmjeravajući ih, iz dana u dan, prema većoj solidarnosti i bratstvu, u logici ljubavi. Imati vjere u Gospodina nije nešto što se tiče samo našeg uma, područja intelektualne spoznaje, već je promjena koja zahvaća život, sve ono što jesmo: čuvstva, srce, um, volju, tjelesnost, emocije, ljudske odnose. S vjerom se uistinu mijenja sve u nama i za nas i jasno se otkriva naše buduće određenje, istina o našem pozivu u povijesti, smisao života, svijest da smo putnici prema nebeskoj domovini.

Ali – zapitajmo se – je li vjera uistinu snaga koja preobražava naš život? Ili je tek jedan od sastavnih dijelova našega života, a ne presudni element koji zahvaća život u cjelini? S katehezama ove Godine vjere želimo prijeći jedan put koji vodi učvršćivanju ili ponovnom pronalaženju radosti vjere, shvaćajući da ona nije nešto izvanjsko, odijeljeno od konkretnog života, već je sama njegova duša. Vjera u Boga koji je ljubav, i koji je postao blizak čovjeku utjelovivši se i predavši samoga sebe na križu zato da nas spasi i ponovno nam otvori vrata Neba, zorno i jasno pokazuje da se čovjekova punina sastoji samo u ljubavi. Danas je potrebno to ponovno jasno potvrditi, dok kulturne promjene koje su u tijeku pokazuju često tolike oblike nečovještva, koje se nameće pod krinkom "kulturnih postignuća": vjera nam kaže da nema pravog čovjekoljublja osim u mjestima, činima, vremenima i oblicima u kojima je čovjek nošen ljubavlju koja dolazi od Boga, izražava se kao dar, očituje se u odnosima punim ljubavi, suosjećanja, pažnje i nesebičnog služenja drugome. Tamo gdje vladaju gospodarenje, posjedovanje, izrabljivanje, poroblјavanje drugoga zbog vlastite sebičnosti, tamo gdje se pojedinac u svojoj nadutosti zatvara u samoga sebe čovjek biva osiromašen, degradiran i izobličen. Kršćanska vjera, djelatna u ljubavi i snažna u nadi, ne ograničava, već očovječuje, produhovljuje život, štoviše čini ga potpuno ljudskim.

Vjerovati znači prihvatiti tu preobražavajuću poruku u našem životu, znači prihvatiti objavu Boga, koji nam daje spoznati tko On jest, kako djeluje, koji su njegovi planovi za nas. Sigurno da Božji misterij ostaje uvijek iznad naših poimanja i našega shvaćanja, naših obreda i naših molitava. Ipak, objavom Bog samoga sebe očituje, govori o samom sebi, postaje dohvatljiv. A mi smo postali kadri slušati

njegovu riječ i primiti njegovu istinu. Eto dakle čuda vjere: Bog, u svojoj ljubavi, stvara u nama – po djelovanju Duha Svetoga – prikladne uvjete da možemo spoznati njegovu Riječ. Sam Bog, u svojem htijenju da očituje samoga sebe, da stupi u doticaj s nama, da se uprisutni u ljudskoj povijesti, osposobljava nas da ga slušamo i prihvatimo. Sveti Pavao izražava to s radošću i zahvalnošću: "Zato, eto, i mi bez prestanka zahvaljujemo Bogu što ste, kad od nas primiste riječ poruke Božje, primili ne riječ ljudsku, nego kakva uistinu jest, riječ Božju koja i djeluje u vama, vjernicima" (1 Sol 2, 13).

Bog se objavio riječima i djelima u čitavoj dugoj povijesti prijateljevanja sa čovjekom, koja ima svoj vrhunac u utjelovljenju Sina Božjega i u njegovu misteriju smrti i uskrsnuća. Bog ne samo da se objavio u ljudskoj povijesti, ne samo da je govorio po prorocima, već je iskoračio iz svoga neba i došao na zemlju u kojoj obitavaju ljudi kao čovjek, da ga možemo susresti i slušati. A iz Jeruzalema se navještaj evanđelja spasenja proširio do nakraj zemlje. Crkva, rođena iz Kristova boka, je postala nositeljicom nove čvrste nade: Isus Nazarećanin, raspet i uskrsli, spasitelj svijeta, sjedi zdesna Ocu i sudac je živih i mrtvih. To je kerigma, središnji i prodorni navještaj vjere. No od samog se početaka postavio problem "pravila vjere", to jest vjernosti vjernika istini evanđelja, u kojoj će ostati postojani, spasenjskoj istini o Bogu i čovjeku koju će se čuvati i prenositi. Sveti Pavao vjernicima naviješta evanđelje "po kojem se spasavate, ako držite što sam vam navijestio; osim ako uzalud povjerovaste" (1 Kor 15, 2).

Ali gdje nalazimo bitni izričaj vjere? Gdje nalazimo istine koje se vjerno prenosilo i koje predstavljaju svjetlo za naš svakodnevni život? Odgovor je jednostavan: u Vjerovanju, u ispovijesti vjere ili simbolu vjere, mi obnavljamo spomen na izvorišni događaj Osobe i povijesti Isusa iz Nazareta; uozbiljuje se ono što je Apostol naroda rekao kršćanima u Korintu: "Doista, predadoh vam ponajprije što i primih: Krist umrije za grijeha naše po Pismima" (1 Kor 15, 3).

I danas imamo potrebu da se Vjerovanje bolje poznaje, shvaća i moli. Prije svega je važno da se Vjerovanje, tako reći, "prepozna". Poznavanje bi, naime, moglo biti tek intelektualni čin, dok "prepoznavanje" želi označavati potrebu da se otkrije duboka veza između istina koje ispovijedamo u Vjerovanju i našega svakodnevnog života, kako bi te istine bile zaista i na konkretan način – kao što su oduvijek i bile – svjetlo na našem životnom putu, voda koja gasi žegu našega životnog puta, život koji pobjeđuje određene pustinje suvremenog života. U Vjerovanju je ucijepljen kršćaninov moralni život, koji u njemu nalazi svoj temelj i svoju opravdanost.

Nije slučajno da je blaženi Ivan Pavao II. želio da se Katekizam Katoličke Crkve, sigurna norma za poučavanje vjere i sigurni izvor za novu katehezu, oslanja na Vjerovanje. Išlo se za tim da se potvrdi i sačuva ona srž istina vjere i pretoči je se u jezik koji će biti razumljiviji ljudima našeg doba. Dužnost je Crkve prenositi vjeru, naviještati evanđelje, kako bi kršćanske istine bile svjetlo u novim kulturnim promjenama, a kršćani bili kadri obrazložiti nadu koja je u njima (usp. 1 Pt 3, 14).

Danas živimo u društvu koje se stubokom promijenilo također u odnosu na nedavnu prošlost i koje je u stalnom gibanju. Procesi sekularizacije i rašireni nihilistički mentalitet, u kojem je sve relativno, ostavili su duboki trag na način razmišljanja i shvaćanja svih ljudi. Život se često živi olako i površno, bez jasnih ideala i čvrstih nada, unutar promjenjivih i prolaznih društvenih i obiteljskih veza. Prije svega se mlade naraštaji ne uči traženju istine i dubokog smisla života koji nadilazi prolazno, postojanosti na afektivnom polju, povjerenju. Naprotiv, relativizam navodi ljude da nemaju čvrstih uporišta, sumnjičavost, nestalnost i hirovitost uzrokuju lomove u međuljudskim odnosima, dok se život živi u sklopu eksperimenata kratkoga vijeka, bez preuzimanja odgovornosti. Ako se čini da individualizam i relativizam vladaju u srcima mnogih suvremenika, ne može se reći da su vjernici ostali potpuno imuni na te opasnosti, s kojima se suočavamo u prenošenju vjere. Istraživanje provedeno na svim kontinentima prigodom Biskupske sinode o novoj evangelizaciji, ukazalo je na neke od njih: vjera življena na pasivan i privatna način, odbacivanje vjerskog odgoja, raskid između vjere i života.

Kršćanin često ne poznaje čak ni osnove svoje katoličke vjere, Vjeronanja, tako da ostavlja prostor određenom sinkretizmu i religijskom relativizmu, bez jasnog poznavanja istina u koje treba vjerovati i spasenjske jedincatosti kršćanstva. Nije danas tako daleka opasnost da se gradi, tako reći, jedna "uradi sam" vjera. Moramo, se naprotiv, vratiti Bogu, Bogu Isusa Krista, moramo otkriti poruku evanđelja, pustiti da ono uđe duboko u naše svijesti i u svakodnevni život.

U katehezama tijekom ove Godine vjere želim ponuditi pomoć na tome putu, da bismo se ponovno vratili i produbili središnje istine vjere o Bogu, čovjeku, Crkvi, o cjelokupnoj društvenoj i kozmičkoj stvarnosti, meditirajući i razmišljajući o tvrdnjama sadržanim u Vjeronanju. Želim da bude jasno kako su ti sadržaji ili istine vjere (*fides quae*) izravno vezani uz naš život; zahtijevaju jedno obraćenje života, koje daje životu novi način vjeronanja u Boga (*fide qua*). O poznavanju Boga, susretu s njim, produbljavanju crta njegova lica ovisi naš život, jer On ulazi u duboke dinamizme ljudskog bića.

Neka put koji ćemo proći u ovoj godini učini da svi porastemo u vjeri i ljubavi u Krista, da naučimo živjeti, u svojim svakodnevnim odlukama i djelovanjima, dobar i lijep život evanđelja. Hvala!